

แนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน
ในยุคชีวิตวิถีใหม่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์
THE GUIDELINES FOR ADMINISTRATION TEACHING MANAGEMENT
WITH BLENDEDLEARNING IN THE NEW NORMAL FOR
FANGCHANUPATHUM SCHOOL

1.กิตติภรณ์ คำธิตา, 2.ฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์, 3.ชาลี ภัคดี
1.Kittipun Khumtita, 2.Chatchai Sirikulpan, 3.Chalee Pakdee

สังกัด1., 2., 3.คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Affiliation 1., 2., 3.Faculty of Education Mahamakut Buddhist University
Corresponding Author E-Mail: kittipun9703@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในยุคชีวิตวิถีใหม่ 2) เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในยุคชีวิตวิถีใหม่ ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 10 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญการสนทนาสนทนากลุ่ม จำนวน 11 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ตัวแทนผู้ปกครอง ผู้บริหาร และครู ที่มีขนาดโรงเรียนเทียบเคียงกัน ศึกษาในเทศก์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แนวทางการการสัมภาษณ์และแนวทางการสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า :

1. สภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในยุคชีวิตวิถีใหม่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์มีปัจจัยภายในที่เป็นจุดแข็ง (Strength) และมีปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรค (Threat) จึงควรใช้กลยุทธ์เชิงป้องกัน โดยการส่งเสริมจุดแข็งเพื่อไปลดทอนผลกระทบของอุปสรรคภายนอกให้น้อยลง

2. แนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในยุคชีวิตวิถีใหม่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์โดยการบริหารจัดการด้วยวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) 4 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผน ประกอบด้วย จัดทำโครงการพัฒนาครูด้านเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 2) การดำเนินการ ประกอบด้วยส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลให้กับนักเรียน ส่งเสริมพัฒนาครูด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกพัฒนาความรู้ทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 3) การประเมินผล ประกอบด้วย การนิเทศ ติดตาม ในระหว่างการจัดทำโครงการ ความก้าวหน้าในการพัฒนาการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล ของนักเรียน ครูและระดับโรงเรียน 4) การนำผลประเมินผลมาพัฒนา ประกอบด้วย นำผลที่ได้มาทำการปรับปรุง เรียนรู้แลกเปลี่ยน เผยแพร่ให้ผู้สนใจศึกษา และจัดทำนวัตกรรมการพัฒนาการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลระดับโรงเรียน

คำสำคัญ: 1.การบริหารวิชาการ; 2.การจัดการเรียนการสอน; 3.การสอนแบบผสมผสาน

ABSTRACT

The purposes of this study were : 1) to study the current conditions of teaching and learning management and academic administration in teaching management with Blended Learning in the New Normal, and 2) To create guidelines for academic administration in teaching management with Blended Learning in the New Normal. 10 main informants were academic administration committee teaching with Blended Learning. Focus Group experts were 11 persons including of administrator, teachers and representatives of parents of Fangchanupathum School, administrators and teachers from equivalent school and teaching with Blended Learning, Supervisor and university lecturers. The research instruments were interview recording form and focus group recording form.

The result show that :

1. Fangchanupathum School has internal factors as its strengths and external factors as its threats too. Therefore, preventive strategies should be used in order to strengthen the strengths and to lessen the impact of external obstacles in turn.

2. The Guidelines for academic administration in teaching management with Blended Learning in the New Normal for Fangchanupathum School by using 4 Steps of Deming Cycle (PDCA). They are 1) Planning consisting of organizing a project to develop teachers in technology for Blended Learning management. 2) Operation consists of, to promote the use of digital technology for students, to encourage teachers in using digital technology and to collaborate with external agencies to develop knowledge and skills in digital technology. 3) The evaluation consists of supervision, follow-up during project, advances in the development of digital technology usage of students and teachers, and school levels. 4) Implementation of evaluation results for development consists of bringing the results to make improvements, learning, exchanging and disseminating to those who are interested to study and lastly creating innovations to develop the use of digital technology at the school level.

Keywords: 1.Academic administration; 2.teaching and learning management; 3.Blended Learning

บทนำ

สถานการณ์ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้แพร่ระบาดไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวางในทุกพื้นที่ทั่วประเทศไทย ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยและการดำรงชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน ส่งผลให้รูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากเดิม เปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ หรือที่เรียกว่า ชีวิตยุควิถีใหม่ (New Normal) ด้านการศึกษา เทคโนโลยีเข้ามาบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอน และมีนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษาที่นำมาใช้งานด้านการศึกษาอย่างเป็นที่แพร่หลาย เทคโนโลยีได้เข้ามาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนและผู้สอน จน

สามารถแทนที่ เป็นพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนแบบใหม่ (Disruptive Technology) อาทิ การใช้ช่องทางทีวีดิจิทัล และการเรียนรู้เสริมผ่านโปรแกรมออนไลน์ต่าง ๆ

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารวิชาการด้านการเรียนการสอนแบบผสมผสานในยุคชีวิตวิถีใหม่ ได้มีผู้ที่ได้กล่าวถึงเรื่องแรงจูงใจไว้ดังนี้คือ เทียน ทองแก้ว (2563) เรื่อง การออกแบบการศึกษาในชีวิตวิถีใหม่: ผลกระทบจากการแพร่ระบาด COVID-19 ได้เสนอแนวทางในการออกแบบการศึกษาในชีวิตวิถีใหม่ ทั้งด้านการบริหารและการจัดการเรียนการสอน และเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนแนวคิดผู้บริหารและครูผู้สอน การสร้างพลังใจในการพัฒนาตนเอง (Growth Mindset) การใช้เทคโนโลยีในการขับเคลื่อนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการสถานศึกษา สอดคล้องกับบทความทางวิชาการของ วิทยา วาโย และคณะ (2563) เรื่องการเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 : แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน กล่าวว่าการเรียนการสอนแบบออนไลน์ มีองค์ประกอบคือผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหา สื่อและแหล่งเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

นอกจากนี้ วไลพรธณ อาจารย์วัฒนา และคณะ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์แพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนาของนักศึกษาโครงการพิเศษหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จากการศึกษาพบว่า การเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์แพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนาของนักศึกษา เป็นการสื่อสารสองทาง นักศึกษามีความพร้อมด้านเวลา วัสดุอุปกรณ์ ความรู้ความสามารถและการเข้าถึงในการใช้เทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอน ทำให้การเรียนการสอนออนไลน์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการศึกษาเกี่ยวกับการ การจัดการศึกษาในยุคชีวิตวิถีใหม่ เทียน ทองแก้ว (2563), วิทยา วาโย และคณะ (2563) และ วไลพรธณ อาจารย์วัฒนา และคณะ (2563) ที่ได้อธิบายมาสามารถสรุปอธิบายเกี่ยวกับ การจัดการศึกษาในยุคชีวิตวิถีใหม่ ควรปรับ ในด้านการบริหารจัดการและการเรียนการสอนควรสร้างพลังใจในการพัฒนาตนเอง (Growth Mindset) และบริหารจัดการการเรียนการสอนแบบผสมผสาน โดยใช้เทคโนโลยีการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยคุณภาพการบริหารจัดการและการเรียนการสอนจะขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละบุคคลในด้านเวลาและการเข้าถึงเทคโนโลยี การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในรูปแบบออนไลน์จึงมีความเหมาะสมในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในเต็มศักยภาพแต่ละบุคคลได้โดยไม่มีข้อจำกัดด้านสถานที่และเวลา

โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ เป็นสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา จัดการศึกษาเทียบเคียงโรงเรียนมาตรฐานสากล จัดการเรียนรู้สู่อาเซียน และประชาคมโลก จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัดของผู้เรียน ด้านความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์ ด้านความสามารถพิเศษทางภาษาต่างประเทศ ด้านความสามารถพิเศษทางศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ ด้านความสามารถพิเศษทางกีฬา ด้านความสามารถด้านอาชีพเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการจัดการเรียนการสอนของครู และผู้เรียนโดยเทคโนโลยีไม่เข้ามามีบทบาทสำคัญแทนที่ พฤติกรรมการเรียนการสอนในอดีต ครูผู้สอนจึงต้องการการพัฒนาส่งเสริมด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ได้ระบุไว้ในรายงานว่าเป็นจุดที่ควรพัฒนา (ประวัติ ผันผาย, 2563) กลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ มีหน้าที่จัดการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน ได้มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาโดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบผสมผสานคือ

จัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ควบคู่ไปกับการเรียนการสอนในห้องเรียน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีด้านการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนดไว้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนการสอน และหาแนวทางการบริหารจัดการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในยุคชีวิตวิถีใหม่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้ นวัตกรรมเทคโนโลยีด้านการศึกษาส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในยุคชีวิตวิถีใหม่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์
2. เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในยุคชีวิตวิถีใหม่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) โดยทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน การจัดการศึกษาในยุคชีวิตวิถีใหม่ องค์ประกอบของการบริหารวิชาการตามหลักการและทฤษฎีของการบริหารของ Deming องค์ประกอบของการการเรียนรู้ตามหลักการทฤษฎีการเรียนรู้
2. ศึกษาในภาคสนาม (Field Study) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ในโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ โดยใช้กรอบการสัมภาษณ์ จากกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 10 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารวิชาการโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ ที่จัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน โดยการเลือกแบบเจาะจง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565
3. การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารและการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนไชยปราการ จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ จำนวน 1 คน หัวหน้างานพัฒนาวิชาการโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ จำนวน 1 คน ครูผู้สอนโรงเรียนไชยปราการ จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ (ผู้แทนผู้ปกครอง) จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 2 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 8 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคัดเลือกจากตัวบุคคลที่สามารถเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในยุคชีวิตวิถีใหม่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่ทำการสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน ประกอบไปด้วย รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ 1 คน หัวหน้างานกลุ่มพัฒนาวิชาการ 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ละ 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้รวมทั้งสิ้นจำนวน 8 คน โดยการคัดเลือกผู้เข้าร่วมการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษา บริบท ในการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ และแนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในยุคชีวิตวิถีใหม่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สูงสุด ผู้วิจัยใช้หลักการเลือกผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

2. กลุ่มสนทนา (Focus Group Discussion) จำนวน 11 คน ประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนไชยปราการ จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ จำนวน 1 คน หัวหน้างานพัฒนาวิชาการโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ จำนวน 1 คน ครูผู้สอนโรงเรียนไชยปราการ จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ (ผู้แทนผู้ปกครอง) จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ จำนวน 2 คน และอาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จำนวน 3 คน โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อ ดังนี้ (1) ทำงานด้านการศึกษาและ/หรือ (2) มีประสบการณ์ทำงานด้านที่เชี่ยวชาญอย่างน้อย 3 ปี ผลการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญได้ผู้เชี่ยวชาญ 11 คน ซึ่งจำแนกตามความเชี่ยวชาญ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แนวทางการสัมภาษณ์ แบบไม่มีโครงสร้าง เป็นการสัมภาษณ์แบบเปิดกว้างสำหรับข้อมูลที่หลากหลาย แบบไม่เป็นทางการ ไม่จำกัดคำตอบ ไม่เคร่งครัด ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งลักษณะและเนื้อหาตลอดจนขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์

2. แนวทางการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม ใช้ประเด็นคำถามดังต่อไปนี้ ศึกษา สภาพทั่วไป การบริหารวิชาการด้านการเรียน การสอนแบบผสมผสานในยุคชีวิตวิถีใหม่โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ และศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในยุคชีวิตวิถีใหม่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจัดสร้างแนวทางการสัมภาษณ์ โดยนำ แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มากำหนดโครงสร้างและขอบเขตเนื้อหาให้ครอบคลุมข้อมูลทุกส่วนที่ต้องการสอบถาม

2. นำข้อมูลจากกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างคำถามในการวิจัย

3. นำแนวทางการสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษารองเพื่อตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสองท่าน

4. ผู้วิจัยนำแนวทางการสัมภาษณ์ที่ผ่านการแนะนำ มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์ โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง

5. ผู้วิจัยได้แก้ไขปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะจากการแนะนำของผู้เชี่ยวชาญพร้อมจัดพิมพ์เป็นแนวทางการสัมภาษณ์ฉบับจริง เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) โดยทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน การจัดการศึกษาในยุคชีวิตวิถีใหม่ องค์ประกอบของการบริหารวิชาการตามหลักการและทฤษฎีของการบริหารของ Deming องค์ประกอบของการการเรียนรู้ตามหลักการทฤษฎีการเรียนรู้

2. ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในยุคชีวิตวิถีใหม่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ เป็นการสัมภาษณ์โดยสนทนาตัวต่อตัวแบบเผชิญหน้า ผู้สัมภาษณ์จะเริ่มต้นจากการแนะนำ แนะนำวัตถุประสงค์ของการมาสัมภาษณ์ และพยายามสร้างความเป็นกันเองกับผู้ถูกสัมภาษณ์มากที่สุด ถึงแม้ว่าผู้ถูกสัมภาษณ์จะเป็นผู้ร่วมงานก็ตาม ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ประกอบไปด้วย รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการจำนวน 1 คน หัวหน้างานพัฒนาวิชาการจำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวน 8 คน รวมทั้งหมด 10 คน โดยมีขั้นตอนย่อยดังนี้

1) การเตรียมการ การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้เตรียมแบบบันทึก หนังสือยินยอมโดยได้รับการบอกกล่าวและเต็มใจ (Informed Consent Form) เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้รับทราบและยินยอมเป็นถูกสัมภาษณ์

2) การดำเนินการ การสัมภาษณ์ตามโครงสร้าง เป็นการสัมภาษณ์แบบเปิดกว้าง สำหรับข้อมูลที่หลากหลาย แบบไม่เป็นทางการ ไม่จำกัดคำตอบ ไม่เคร่งครัด

3. การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ใช้คำถามสนทนา เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็น และความรู้สึกลักษณะเป็นอิสระ โดยใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่มไว้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบการศึกษาที่วางไว้ โดยการวิเคราะห์ตามกรอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อตรวจสอบบริบท การบริหารจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในยุคชีวิตวิถีใหม่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ และแนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในยุคชีวิตวิถีใหม่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ ผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 11 คน ประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนไชยปราการ จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ จำนวน 1 คน หัวหน้างานพัฒนาวิชาการโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ จำนวน 1 คน ครูผู้สอนโรงเรียนไชยปราการ จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ (ผู้แทนผู้ปกครอง) จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ จำนวน 2 คน และอาจารย์มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จำนวน 3 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ไม่มีโครงสร้าง โดยสรุปเขียนแบบบรรยายพรรณนา และข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่และร้อยละ

2. การวิเคราะห์ผลของการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาเขียนสรุปแบบบรรยายพรรณนา

การนำเสนอข้อมูล

เมื่อได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะนำเสนอ ผลการวิเคราะห์แบบบรรยายพรรณนาขยายความตามแนวคิดและข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ การนำเสนอรายงานในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 5 ส่วนประกอบด้วย บทที่ 1 เกี่ยวข้องกับบทนำ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทที่ 3 วิธีการดำเนินการ บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษา สภาพปัจจุบัน การบริหารจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในยุคชีวิตวิถีใหม่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ พบว่า จุดแข็ง ของโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ ประกอบด้วย 1) ครูผู้สอนอายุเฉลี่ยน้อย อายุเฉลี่ย 35 ปี ทำให้มีความรู้และทักษะความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) ครูผู้สอนมีความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงพัฒนาตนเองในการแสวงหาความรู้ วิธีการในการจัดการเรียนการสอน และปรับปรุงเปลี่ยนแปลง พัฒนาประสิทธิภาพในการเรียนการสอน 3) ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ ให้ความสำคัญสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้มีสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ครูเป็นผู้สร้างนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน จุดอ่อนและข้อจำกัดของโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ ประกอบด้วย 1) ครูผู้สอนบางส่วน ร้อยละ 10 ยังมีทักษะการใช้งานทางด้านดิจิทัลน้อย 2) ครูผู้สอนขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ และการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนแบบออนไลน์ โอกาสของโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ ประกอบด้วย 1) โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์เป็นโรงเรียนประจำอำเภอซึ่งได้รับการส่งเสริมด้านความรู้จากหน่วยงานต้นสังกัด และมีโครงการที่สนับสนุนความรู้ และวัสดุอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ เช่นโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โครงการห้องเรียนวิทย์พลัง 10 โครงการหลักสูตรปัญญาภิวัฒน์ 2)นักเรียนจำนวนร้อยละ 85 สามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ อุปสรรคของโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ ประกอบด้วย 1) ในช่วงที่มีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ทำให้เศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียนจำนวนร้อยละ 10 ของจำนวนของผู้เรียนทั้งหมด มีฐานะทางการเงินที่ต่ำไม่สามารถซื้อวัสดุอุปกรณ์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตให้นักเรียนได้ 2) ผู้เรียนที่เรียนจำนวนร้อยละ 20 ขาดความรับผิดชอบในการเรียน ทำให้ผลการเรียนออนไลน์ต่ำ การเรียนการสอนแบบออนไลน์ ไม่สามารถทำการเรียนการสอน 3) ในวิชาที่ต้องมีการปฏิบัติ หรือทดลอง และทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสในการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในยุคชีวิตวิถีใหม่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ ผลการศึกษา สัมภาษณ์ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ โดยใช้รูปแบบหลักองค์ประกอบของการบริหารวิชาการตามหลักการและทฤษฎีของการบริหารของ Deming มี 4 ขั้นตอนคือการวางแผน (Plan) การดำเนินการตามแผน (Do) การประเมินผล (Check) การนำผลประเมินมาพัฒนา (Act) ดังนี้

2.1 แนวทางการบริหารจัดการด้านการวางแผน ซึ่งได้แก่ การจัดทำโครงการ การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กลยุทธ์ในการจัดทำโครงการ มีข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) จัดทำโครงการ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

2) วัตถุประสงค์เพื่อให้มีการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ให้เกิดคุณภาพของผู้เรียน

3) เป้าหมาย คือ 1. ผู้เรียนคือผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียน 2. ครูผู้สอนทุกคนสามารถใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน และมีความพร้อมที่จะมีการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมในการสอนเข้ามาใช้ในการสอนแบบออนไลน์ควบคู่กับการสอนแบบปกติ 3. การบริหารวิชาการมีการส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล

4) กลยุทธ์ที่ใช้คือ ส่งเสริมสนับสนุนให้ นักเรียนและครุมีความสามารถทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

2.2 แนวทางการบริหารจัดการด้านการดำเนินการ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1) ส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลให้กับนักเรียน โดยมีการจัดอบรมให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้กับนักเรียน จัดนิทรรศการ การประกวดแข่งขันเกี่ยวกับดิจิทัล ส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถเพื่อไปแข่งขันกับภายนอก ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย การสนับสนุนจัดหาอุปกรณ์สื่อสาร สัญญาณอินเทอร์เน็ตให้กับนักเรียนที่ขาดแคลน

2) ส่งเสริมพัฒนาครูด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยสำรวจ และวิเคราะห์สมรรถนะการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลของครู ส่งเสริมพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามความสามารถของครู โดยมีการจัดอบรมการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล การเผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการเรียนการสอน การส่งเสริมให้ไปศึกษาดูงานด้านเทคโนโลยี และส่งเสริมให้ครูเป็นผู้ผลิตนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอน

3) การบริหารวิชาการมีการส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล โดยการประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพัฒนาการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล หน่วยงานอื่นเพื่อร่วมส่งเสริม พัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลภายในโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์

2.3 แนวทางการบริหารจัดการด้านการประเมินผล มีข้อเสนอแนะดังนี้

การประเมินผล ควรมีการประเมินผลกระบวนการในการจัดทำโครงการ คือ การนิเทศติดตาม ในระหว่างการจัดทำโครงการ ความก้าวหน้าในการพัฒนาการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล ของนักเรียน ครู และ ระดับโรงเรียน โดย การสังเกต เข้านิเทศการสอน ผลงาน รางวัลต่างๆด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ของนักเรียน ครู และสถานศึกษา ความเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในระดับโรงเรียนที่เพิ่มขึ้น และสถิติการเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย

2.4 แนวทางการบริหารจัดการด้านการนำผลประเมินมาพัฒนา มีข้อเสนอแนะดังนี้

นำผลที่ได้มาทำการปรับปรุง เรียนรู้แลกเปลี่ยน เพื่อเป็นองค์ความรู้ในการพัฒนาเผยแพร่ให้ผู้สนใจศึกษา และจัดทำนวัตกรรมการพัฒนาการใช้งานดิจิทัลระดับโรงเรียนต่อไป

3. สรุปผลการวิเคราะห์ผลของการสนทนากลุ่ม เพื่อได้ข้อมูลการหาแนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในยุคชีวิตวิถีใหม่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ พบว่า 1.การวางแผน คือจัดทำโครงการ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน วัตถุประสงค์เพื่อให้มีการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ให้เกิดคุณภาพของผู้เรียน 2. การดำเนินการ คือ 1) ส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลให้กับนักเรียน โดยมีการจัดอบรมให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้กับนักเรียน จัดนิทรรศการ การประกวดแข่งขันเกี่ยวกับดิจิทัล ส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถเพื่อไปแข่งขันกับภายนอก ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย การสนับสนุนจัดหาอุปกรณ์สื่อสาร สัญญาณอินเทอร์เน็ตให้กับนักเรียนที่ขาดแคลน 2) ส่งเสริมพัฒนาครูด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดย

สำรวจ และวิเคราะห์สมรรถนะการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลของครู ส่งเสริมพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามความสามารถของครู โดยมีการจัดอบรมการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล การเผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการเรียนการสอน การส่งเสริมให้ไปศึกษาดูงานด้านเทคโนโลยี และส่งเสริมให้ครูเป็นผู้ผลิตนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอน 3) การบริหารวิชาการมีการส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล โดยการประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพัฒนาการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล หน่วยงานอื่นเพื่อร่วมส่งเสริม พัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลภายในโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ 3. การประเมินผล คือ การนิเทศ ติดตาม ในระหว่างการจัดทำโครงการ ความก้าวหน้าในการพัฒนาการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล ของนักเรียน ครู และระดับโรงเรียน โดย การสังเกต เข้านิเทศการสอน ผลงาน รางวัลต่างๆ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของนักเรียน ครู และสถานศึกษา ความเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในระดับโรงเรียนที่เพิ่มขึ้น และสถิติการเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย 4.การนำผลประเมินมาพัฒนา คือ นำผลที่ได้มาทำการปรับปรุง เรียนรู้แลกเปลี่ยน เพื่อเป็นองค์ความรู้ในการพัฒนา เผยแพร่ให้ผู้สนใจศึกษา และจัดทำนวัตกรรมการพัฒนาการใช้งานดิจิทัลระดับโรงเรียน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในยุคชีวิตวิถีใหม่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยเพื่อการอภิปรายดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน การบริหารจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในยุคชีวิตวิถีใหม่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ พบว่า จุดแข็ง ของโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ ประกอบด้วย 1) ครูผู้สอนอายุเฉลี่ยน้อย อายุเฉลี่ย 35 ปี ทำให้มีความรู้และทักษะความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) ครูผู้สอนมีความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงพัฒนาตนเองในการแสวงหาความรู้ วิธีการในการจัดการเรียนการสอน และปรับปรุงเปลี่ยนแปลง พัฒนาประสิทธิภาพในการเรียนการสอน 3) ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ ให้ความสำคัญสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้มีสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ครูเป็นผู้สร้างนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน จุดอ่อนและข้อจำกัดของโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ ประกอบด้วย 1) ครูผู้สอนบางส่วน ร้อยละ 10 ยังมีทักษะการใช้งานทางด้านดิจิทัลน้อย 2) ครูผู้สอนขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ และการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนแบบออนไลน์ โอกาสของโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ ประกอบด้วย 1) โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์เป็นโรงเรียนประจำอำเภอซึ่งได้รับการส่งเสริมด้านความรู้จากหน่วยงานต้นสังกัด และมีโครงการที่สนับสนุนความรู้ และวัสดุอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ เช่นโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โครงการห้องเรียนวิทย์พลัง10 โครงการหลักสูตรปัญญาวิวัฒน์ 2)นักเรียนจำนวนร้อยละ 85 สามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ อุปสรรคของโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ ประกอบด้วย 1) ในช่วงที่มีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ทำให้เศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียนจำนวนร้อยละ 10 ของจำนวนของผู้เรียนทั้งหมด มีฐานะทางการเงินที่ต่ำไม่สามารถซื้อวัสดุอุปกรณ์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตให้นักเรียนได้ 2) ผู้เรียนที่เรียนจำนวนร้อยละ 20 ขาดความรับผิดชอบในการเรียน ทำให้ผลการเรียนออนไลน์ต่ำ การเรียนการสอนแบบออนไลน์ ไม่สามารถทำการเรียนการสอน 3) ในวิชาที่ต้องมีการปฏิบัติ หรือทดลอง และทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสในการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

2. แนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในยุคชีวิตวิถีใหม่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ คือ 1.การวางแผน (Plan) คือจัดทำโครงการ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน วัตถุประสงค์ เพื่อให้มีการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ให้เกิดคุณภาพของผู้เรียน 2.การดำเนินการ (Do) คือ 1) ส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลให้กับนักเรียน โดยมีการจัดอบรมให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้กับนักเรียน จัดนิทรรศการ การประกวดแข่งขันเกี่ยวกับดิจิทัล ส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถเพื่อไปแข่งขันกับภายนอก ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย การสนับสนุนจัดหาอุปกรณ์สื่อสาร สัญญาณอินเทอร์เน็ตให้กับนักเรียนที่ขาดแคลน 2) ส่งเสริมพัฒนาครูด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยสำรวจ และวิเคราะห์สมรรถนะการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลของครู ส่งเสริมพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามความสามารถของครู โดยมีการจัดอบรมการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล การเผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการเรียนการสอน การส่งเสริมให้ไปศึกษาดูงานด้านเทคโนโลยี และส่งเสริมให้ครูเป็นผู้ผลิตนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอน 3) การบริหารวิชาการมีการส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล โดยการประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพัฒนาการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล หน่วยงานอื่นเพื่อร่วมส่งเสริม พัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลภายในโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ 3.การประเมินผล (Check) คือ การนิเทศ ติดตาม ในระหว่างการจัดทำโครงการ ความก้าวหน้าในการพัฒนาการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล ของนักเรียน ครู และ ระดับโรงเรียน โดย การสังเกต เข้านิเทศการสอน ผลงาน รางวัลต่างๆด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ของนักเรียน ครู และสถานศึกษา ความเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในระดับโรงเรียนที่เพิ่มขึ้น และสถิติการเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย 4.การนำผลประเมินมาพัฒนา (Act) คือ นำผลที่ได้มาทำการปรับปรุง เรียนรู้แลกเปลี่ยน เพื่อเป็นองค์ความรู้ในการพัฒนา เผยแพร่ให้ผู้สนใจศึกษา และจัดทำนวัตกรรมการพัฒนาการใช้งานดิจิทัลระดับโรงเรียน สอดคล้องกับ วไลพรธ อจาร์วิวัฒนาและคณะ (2563) จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาโครงการพิเศษหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมีความพึงพอใจเกี่ยวกับ สภาพการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.84$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบุคลากร ($\bar{x} = 3.97$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ สุด คือ ด้านเนื้อหาและ สื่อการสอน ด้านระบบสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{x} = 3.80$) ทั้งนี้เพราะในด้านบุคลากรนั้น อาจารย์และเจ้าหน้าที่โครงการฯ มีการเตรียมความพร้อมสำหรับการสอน และการประสานงานเป็นอย่างดี มีระเบียบ การปฏิบัติงานอย่างเป็นแบบแผน ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้ดีภายใต้สถานการณ์ที่กดดันได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สุวิมล มธุรส (2564, หน้า 35-36) กล่าวว่ารูปแบบการเรียนการสอนหลังโควิด-19 ในการบริหารจัดการให้เกิดความเหมาะสมมี 4 รูปแบบที่สอดคล้องกับ New normal 1) การเรียนผ่านระบบออนไลน์ 100% 2) การเรียนในห้องเรียนเหมาะสมสำหรับโรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนไม่มาก 3) การเรียนแบบผสมผสานออนไลน์ และออฟไลน์ เหมาะสำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีจำนวนนักเรียนมาก 4) การเรียน Home School

องค์ความรู้ใหม่

ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้คือ การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน โดยการบริหารจัดการการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวางแผนการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมครูสอนให้มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกันในการพัฒนาความรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสนับสนุนอุปกรณ์

และเทคโนโลยี ให้ครูและนักเรียนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน ตลอดจนมีการตรวจสอบ ประเมินผลติดตามอย่างเป็นระบบ สามารถทำให้การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยแนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในยุคชีวิตวิถีใหม่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการกำหนดเป็นนโยบายในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้ในเวลาว่าง
2. ควรมีการกำหนดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในเวลาว่าง
3. ควรมีการกำกับติดตามกิจกรรมที่จัดมีขึ้นในเวลาว่าง
4. ควรสร้างความตระหนักให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. การใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานควรให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยี และการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัยให้กับผู้เรียน
2. การเรียนการสอนแบบผสมผสานควรจัดการเรียนการสอนให้สมดุลระหว่างการเรียนการสอนแบบปกติ และการเรียนการสอนแบบออนไลน์เพื่อให้นักเรียนได้มีทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม
3. การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานควรออกแบบใช้เทคโนโลยีที่ผู้เรียนให้ความสนใจ และทันสมัยกับการดำรงชีวิตในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรวิจัย เรื่อง การวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานสำหรับผู้เรียนที่ขาดความพร้อมในการเข้าถึงเทคโนโลยี

แหล่งอ้างอิง

- ทิฎฐิภัทรา สุดแก้ว. (2554). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบสร้างองค์ความรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ผ่านเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น. [ปริญญาณิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].
- เทื่อน ทองแก้ว. (2563). การออกแบบการศึกษาในชีวิตวิถีใหม่: ผลกระทบจากการแพร่ระบาด COVID-19. วารสารครูสภาจารย์, ฉบับที่ 2.
- ประทวน คล้ายศรี. (2560). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดอภิปัญญา สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยจุกิจบัณฑิต].
- ลภัสपालิน ใจธรรม. (2558). การเรียนรู้แบบผสมผสาน กรณีศึกษา : โรงเรียนศิริวังวิทยาคาร. [สารนิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร].
- วไลพรธณ อาจารย์วัฒนาและคณะ. (2563). การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์แพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนาของนักศึกษาโครงการพิเศษหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. [การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง].

- วิทยา วาโย และคณะ. (2563). การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของ ไวรัส COVID -19 : แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน. วารสารศูนย์อนามัยที่ 9, ฉบับที่ 34.
- สุวิมล มธูรส. (2564). การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19. วารสารรัชต์ภาคย์, ฉบับที่ 40.
- สุสัณหา ยิ้มแย้มและคณะ. (2558). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. วารสารพยาบาลสาร, ฉบับที่ 42.
- อนุชา สะเล็ม. (2560). การประยุกต์ใช้ E-Learning ในกระบวนการเรียนการสอนวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจมีนบุรี กรุงเทพฯ. [สารนิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร].